

Reflexió – El mètode de cas

El Mètode del Cas (MdC), denominat també anàlisi o estudi de casos, és una tècnica d'aprenentatge que va tenir el seu origen a la Universitat de Harvard (aproximadament en 1914), amb la finalitat que els estudiants de Dret, en l'aprenentatge de les lleis, s'enfrontessin a situacions reals i haguessin de prendre decisions, valorar actuacions i emetre judicis fonamentats.

En el procés educatiu, la representació d'una situació de la realitat com a base per a la reflexió i l'aprenentatge és sempre una oportunitat d'aprenentatge significatiu i en la mesura en què els qui participen en la seva anàlisi aconsegueixen involucrar-se i comprometre's tant en la discussió del cas com en el procés grupal per a la seva reflexió.

Evidentment, en tractar-se d'un mètode pedagògic actiu, s'exigeixen algunes condicions mínimes. Per exemple, alguns supòsits que s'han de tenir en compte per part del professor previ a dur a terme el cas, que hem tractat en el taller:

creativitat, metodologia activa, preocupació per una formació integral, habilitats per al maneig de grups i bona comunicació amb l'alumnat. També cal reconèixer que és un mètode que es maneja millor en grups poc nombrosos. En la nostra assignatura l'utilitzem amb grups grans amb les limitacions que suposen.

La seva aplicació com a estratègia o tècnica d'aprenentatge, com es va apuntar al taller, entrena als alumnes en l'elaboració de solucions vàlides per als possibles problemes de caràcter complex que es presentin en la realitat futura. En aquest sentit, el cas ensenya en competències. I això ho fa particularment important.

El cas no proporciona solucions sinó dades concretes per reflexionar, analitzar i discutir en grup les possibles sortides que es poden trobar a cert problema. No ofereix les solucions a l'estudiant, sinó que li entrena per generar-les. Li porta a pensar i a contrastar les seves conclusions amb les conclusions d'uns altres, a acceptar-les i expressar els mateixos suggeriments, d'aquesta manera li entrena en el treball col·laboratiu i en la presa de decisions en equip, fonamental en el rol infermer. Porta a l'alumne a la generació d'alternatives de solució, li permet desenvolupar l'habilitat creativa, la capacitat d'innovació i representa un recurs per connectar la teoria a la pràctica real. Aquest és el seu gran valor.

El taller, el vaig realitzar conjuntament amb la meva mentora Isabel Sánchez, ens va servir per refrescar conceptes, reafirmar alguna de les pràctiques que fèiem i veure quines eren algunes de les nostres mancances.

Asopa i Beve (2001) defineix el MdC com un mètode d'aprenentatge basat en la participació activa, cooperativa i en el diàleg democràtic dels estudiants sobre una situació real. En aquesta definició es destaquen dimensions fonamentals dins del MdC:

- 1) la importància que els alumnes assumeixin un paper actiu en l'estudi del cas,
- 2) que estiguin disposats a cooperar amb els seus companys i
- 3) que el diàleg sigui la base imprescindible per arribar a consensos i presa de decisions conjuntes
- 4) tancar i donar al cas

En el nostre cas el fet de treballar amb grups grans fa que algunes vegades no arriben a tancar o a fer la conclusió en comú dels casos. La retroacció s'ofereix als membres del grup (un cop saben la qualificació obtinguda, no tots accedeixen a ella), perdem l'oportunitat que la resta del grup participin del procés.

La docència en les assignatures en infermeria, com en general en qualsevol altra disciplina de l'àrea de la salut, està afectada per una aparent contradicció: d'una banda té un fort caràcter aplicat, és a dir, no ha de bastar amb que l'alumne conegui i fins i tot compregui perfectament uns conceptes, sinó que s'espera que pugui resoldre problemes mitjançant la seva aplicació; per una altra, l'abstracció és necessària per no reduir el pacient a un diagnostic de "llibre" i aconseguir que l'alumne arribi a solucions noves a problemes que mai abans se li han plantejat tenint en compte la persona des d'una forma holística. Amb aquesta visió, la utilització tradicional donada als crèdits pràctics de les assignatures de dietètica a infermeria pot presentar serioses limitacions. Les classes de pissarra en les quals el professor presenta solucions a diversos tipus de situacions no fomenten l'activitat creativa dels alumnes, ja que se'ls indueix a pensar que el coneixement dels patrons de solució (les "receptes") és suficient, i no treballen relacionant conceptes teòrics abstractes amb el problema a resoldre i la persona en particular. A més, aquest tipus de problemes els solen viure els alumnes com desconnectats del món real i restringits a la disciplina d'una assignatura, quan problemes més realistes ajudarien a connectar en l'estructura mental de l'alumne els conceptes presentats en moltes assignatures, no només teòriques.

Páginas de Internet consultadas

-THE CASE METHOD. <http://www.hbs.edu/case/index.html>

-UNIVERSITY OF CALIFORNIA, Santa Barbara. John Foran, Department of Sociology, UC Santa Barbara.
<http://www.soc.ucsb.edu/projects/casemethod/teaching.html>

-EDUCACIÓN SUPERIOR PAR A EL SIGLO XXI.
<http://www.sistema.itesm.mx/va/dide/red/6/educacion/caso.htm#1>

bibliografía

-ASOPA, B Y BEVE G.(2001). Appendix 2: The case method [Disponible en
<http://www.fao.org/docrep/W7500E/w7500e0b.htm>

BENITO, A. Y CRUZ, A.(2005). Nuevas claves para la Docencia Universitaria en el Espacio Europeo de Educación Superior. Madrid: Narcea.

-BOEHRER, J. Y M. LINSKY (1990). "Teaching with Cases: Learning to Question", en Svinicki, M. D. (ed.), The Changing Face of College Teaching. New Directions for Teaching and Learning, no. 42. San Francisco: Jossey

-Bass.-DE MIGUEL, M. (COORD.). (2006). Metodologías de enseñanza y aprendizaje para el desarrollo de competencias. Madrid: Alianza.